

กรมทรัพย์สินทางปัญญา ยกระดับเครือข่าย TISC ไทย ผนึกกำลังอาเซียน เสริมสร้างความร่วมมือ หนุน SME-Startup ใช้ IP เชิงพาณิชย์

กรมทรัพย์สินทางปัญญา ยกระดับการพัฒนาเครือข่ายศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรม (TISC) ของไทย มุ่งผนึกกำลังความร่วมมือระดับภูมิภาค สร้างระบบนิเวศทรัพย์สินทางปัญญาที่เข้มแข็ง เสริมศักยภาพ SME และ Startup ให้สามารถใช้ทรัพย์สินทางปัญญาต่อยอดนวัตกรรมสู่การใช้ประโยชน์ เชิงพาณิชย์ และสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา เผยว่า ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Technology and Innovation Support Center: TISC) เป็นโครงการขององค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (WIPO) ที่มุ่งเสริมสร้างศักยภาพด้านทรัพย์สินทางปัญญาให้แก่ประเทศสมาชิก ผ่านการสนับสนุน การเข้าถึงข้อมูลสิทธิบัตรและองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยี เพื่อเชื่อมโยงงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์ เชิงพาณิชย์ อย่างเป็นรูปธรรม โดยปัจจุบันมีเครือข่าย TISC มากกว่า 1,700 แห่ง ใน 90 ประเทศทั่วโลก สำหรับประเทศไทย ได้เริ่มพัฒนาเครือข่าย TISC ในปี พ.ศ. 2564 โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญาได้จัดทำความร่วมมือกับ มหาวิทยาลัย 10 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มหาวิทยาลัยทักษิณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อจัดตั้งเครือข่ายนักวิจัยและสร้างกลไกสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีและ นวัตกรรม ควบคู่กับการส่งเสริมการสร้างและใช้ประโยชน์ทรัพย์สินทางปัญญาเชิงพาณิชย์อย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ จากการหารือร่วมกันของประเทศสมาชิกอาเซียนในการประชุม WIPO Regional Meeting for Strengthening the ASEAN Regional Technology and Innovation Support Center (TISC) Network ณ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ที่ผ่านมา ได้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลการดำเนินงานและ ปรับทิศทางการพัฒนาเครือข่าย TISC ของประเทศอาเซียน ให้สอดคล้องกับกรอบความร่วมมือในระดับ ภูมิภาค โดยเฉพาะแผนปฏิบัติการด้านทรัพย์สินทางปัญญาอาเซียน พ.ศ. 2569 – 2573 (ASEAN IPR Action Plan 2026 – 2030) ซึ่งมุ่งพัฒนาระบบนิเวศทรัพย์สินทางปัญญาให้เอื้อต่อการสร้างสรรค์เทคโนโลยีและ นวัตกรรม ส่งเสริมการค้า การลงทุน และการเติบโตทางเศรษฐกิจของภูมิภาค แผนดังกล่าวให้ความสำคัญกับ การส่งเสริมการสร้าง การบริหารจัดการ และการใช้ประโยชน์ทรัพย์สินทางปัญญาในเชิงพาณิชย์ รวมถึง การเติบโตอย่างยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพ SME และ Startup ให้สามารถนำทรัพย์สินทางปัญญา ไปต่อยอดทางธุรกิจได้จริง

กรมทรัพย์สินทางปัญญาจึงได้นำแนวทางดังกล่าวมาปรับใช้ในการพัฒนาเครือข่าย TISC ของไทย โดยมุ่งยกระดับบทบาทของหน่วยงานเครือข่ายให้เป็น “ตัวกลางเชื่อมโยง” ระหว่างภาควิจัยกับภาคธุรกิจ มากยิ่งขึ้น ผ่านการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในด้านการสืบค้นและวิเคราะห์ข้อมูลสิทธิบัตร การให้คำปรึกษาด้านการคุ้มครองและบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา ตลอดจนการสนับสนุนการนำผลงานวิจัยไปต่อยอดเชิงพาณิชย์ได้อย่างเป็นระบบ พร้อมกันนี้ กรมฯ จะส่งเสริมการทำงานเชิงบูรณาการระหว่างหน่วยงานเครือข่าย TISC กับสถาบันการศึกษา ภาคเอกชน และผู้ประกอบการ เพื่อให้เกิดการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ตอบโจทย์ความต้องการของตลาด ควบคู่กับการสร้างมูลค่าเพิ่มจากทรัพย์สินทางปัญญา รวมทั้งเตรียมขยายความร่วมมือไปยังสถาบันการศึกษาที่มีศักยภาพและมีความเชื่อมโยงกับกลุ่ม SME และ Startup มากยิ่งขึ้น

ขณะเดียวกัน จากความเปลี่ยนแปลงด้านการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมในระดับโลก ได้ส่งผลต่อบทบาท โครงสร้าง และแนวทางการทำงานของหลายหน่วยงาน กรมฯ จึงได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์คุณสมบัติ และเงื่อนไขการเป็นหน่วยงานเครือข่าย TISC ของไทยให้สอดคล้องกับแนวทางสากล พร้อมจัดทำแบบสำรวจประเมินศักยภาพหน่วยงาน และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดกลุ่มหน่วยงานออกเป็น 3 ระดับ (Tier 1 – Tier 3) ตามศักยภาพและความพร้อม เพื่อออกแบบแนวทางการร่วมมือและกิจกรรมในแต่ละระดับให้เหมาะสมกับศักยภาพของหน่วยงาน อันจะช่วยยกระดับขีดความสามารถในการสร้างสรรค์และใช้ประโยชน์ทรัพย์สินทางปัญญาอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมเชื่อมโยงการดำเนินงานกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) เพื่อสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างมีคุณภาพต่อไป

กรมฯ เชื่อมั่นว่าการยกระดับเครือข่าย TISC ของไทยในครั้งนี้ จะช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงองค์ความรู้และเครื่องมือด้านทรัพย์สินทางปัญญาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ครอบคลุมตั้งแต่การสืบค้นข้อมูลเทคโนโลยี การวิเคราะห์แนวโน้มสิทธิบัตร การวางกลยุทธ์คุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ไปจนถึงการต่อยอดเชิงพาณิชย์ ซึ่งจะช่วยลดความซ้ำซ้อนในการวิจัย ลดต้นทุน และเพิ่มโอกาสในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการที่มีมูลค่าสูง นอกจากนี้ ยังเป็นการสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการเติบโตของ SME และ Startup ให้สามารถนำทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้เป็นเครื่องมือในการแข่งขัน ขยายตลาดทั้งในและต่างประเทศ อันจะนำไปสู่การเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนในระยะยาว นางอรมน กล่าว